

Тоогъинь икдүлхин төлэ

КШСС-н декабрьск (1958 жил) болн эн джилин июньск Пленумин шиндврмүд өөрхн цагин эргид мал өсклгьиг хурдар бөдлүлхин төлэ хаалгьинь сексн мөн. Мал өсклгьнй гардврт бääсн эндүсиг болн дуту-дун-денг хääрлт уга шалгьлгьнла харгь-уддж, селәнэ эдл-ахун эн халхин делгрлтин эрки чинртэ төрмүдиг Пленум хагьлсн болдг.

Тегäd би эн Пленумсин шиндврм-үдиг хурдар күцäхин төлэ хälä-джäсн хөбдән арднй ордж асрад-цаг-лань искусствени көг тавäd, жил болгьн олт төл авчанав. Эн жил хäläдж асрджах 705 нääдир хөбөдт искусствени көг тавгдв. Мини хälä-джäх хөд цуггар кеелтэ, чинәнй йир сән.

Нääдир хөбөдт октябрьск сард иску-ственни көг тавгдв. Тегäd мини отар 1960 жилин февраль сарас авн өк-лдж хургьлхмн. Хургьлх хөбдин ха-ша-хаацд болн дүлан катгудт ясвр кегдäd белн болв. Дакад үвлэнгь дe-ер 120 тонн өвсн хурагдсн бääнэ. Бидн хаша-хаацан эврәннй күчн-чид-лärн ясдж авдн. Манд киитн үвл-аамшиг уга. Юньгад гихлэ, хөд ору-лдж хадгьлх дулан хаша болн катг, өвсн, концентрированн хот белдäd авчксн бääнэ.

Би эн жил хөбдән үвләр хургьлу-лад, 100 хөн болгьнас 125 хургь-авад экäснй салгьтл гару угагьгар хадгьлдж, талдан хөбөд өгүв. Экäсн сал-гьсн хургьдудин бийинь äмд чингь-гнүрн 28—34 килограмм татв. Да-кад эн хургьдиг август сарла киргь-

äd, хургьн болгьнас 2,2 килограмм ноос киргьдж авув.

Би хөбнэ ард 20 жил көдлдж йов-нав. Эврәннй олт джилä дамшлтан багь наста хөбчирт дасхдж йовнав. Мини гарт көдлдж йовсн хөбчир ода эврä бийснй ах хөбчир болдж көдл-жәнэ.

1960 жил энүнäs ик диилвр күц-

дулгьнас äйцхәнэ. Минигьär бол-ла энүнäs ääx керг уга. Эуг үвләр болн эрт хаврар хургьлх хөбөдт дулан ха-ша болн катг, дакад кергтэ хамг те-джэлинь белдх кергтэ. Увләр болн эрт хаврар хургьлсн хургьд намр күүртл эксән күцäd өсäd, чангь-чириг болдж батрна. Ташр эн хургьд зунин халун гангьгиг сäänär даана,

хин төлэ, 100 хөн болгьнас 135 хургь, хөн болгьнас 5 килограмм то-ргьн ноос киргьдж авх, үвлин тур-шарт 6 тонн өвс арвддж авх болдж шинäs өөдм даалгьвр авув.

Авсн даалгьвран үзмджтэгьär кү-цäхин кергт хөбдән таргьн-цадхлнй, гару угагьгар хадгьлдж, хөбдäсн ча-нгьг-чириг, бооджнгьгу хургьд авч, теднән экäснй салгьтл гару угагьгар хадгьлдж өскхär гүдждрдж йовнавдн.

Зärм хөбчир хөбдән үвләр хургь-

дакад намртнй хургьдиг киргьклä, багь гихдән 2 килограмм немр ноос киргьдж авч болджана.

Тегäd хөбдән үвләр хургьлулгьнас ääxмн биш. Эн өв аргьгиг сäänär дас-дж, меддж авч цуг нääдир хөбдиг үв-ләр болн эрт хаврар хургьлулгьнд орх кергтэ. Тииклэ хө өсклгьнä до-лан джилä зурагган өөрхн джилмүдт давулдж күцäдж чадджана.

Т. И. МАНИН,

2-ч номертэ фермин ах хөбч.